

Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşları tarafından verilen hizmetlerde belge düzeni ve bunların YN ÖKC kullanma ve Form Ba-Bs yükümlölükleri Hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	72788441-105-53918
Tarih	02.10.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Gaziantep Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Usul Ve Tahsilat Grup Müdürlüğü

Sayı : 72788441-105-E.53918

02.10.2020

Konu : Yetkilendirilmiş Belge Kuruluşları tarafından yapılan sınav ve belgelendirme hizmetlerinde fatura düzenlenmesi ve Ba-Bs bildirimleri Hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eki dilekçenizden, ..., Mesleki Yeterlilik Kurumu ile yapılan protokol kapsamında sınav ve belgelendirme hizmeti verdiğinizi belirterek, Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşlarının (YBK) bu hizmet karşılığındaki belge düzeni ile form Ba-Bs uygulaması hakkında Başkanlığımızdan görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

A) Belge Düzeni Yönünden:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 229 uncu maddesinde, faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu,
- 231 inci maddesinin beşinci fıkrasında faturanın malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenleneceği ve bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı,
- 232 nci maddesinde, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin; birinci ve ikinci sınıf tüccarlara, serbest meslek erbabına, kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere ve vergiden muaf esnafa sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunların da fatura istemek ve almak mecburiyetinde olduğu; yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tespit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin (1.1.2020'den itibaren) 1.400,-TL'yi geçmesi veya bedeli (1.1.2020'den itibaren) 1.400,-TL'den az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesinin mecburi olduğu,
- 233 üncü maddesinde, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin fatura vermek mecburiyetinde olmadıkları satışları ve yaptıkları işlerin bedellerinin perakende satış fişleri, makineli kasaların kayıt ruloları, giriş ve yolcu taşıma biletleri vesikalardan herhangi biri ile tevsik olunacağı; makineli kasa kullanılıp da müşteriye fiş verilmemesi halinde, perakende satış fişi tanziminin ve müşteriye verilmesinin mecburi olduğu

hükme bağlanmıştır.

Buna göre, Mesleki Yeterlilik Kurumundan aldığınız yetkiye istinaden vermiş olduğunuz belgelendirme hizmetine ilişkin olarak, hizmetin tamamlanmasını (eğitim sonrası sınavın yapılmasını) müteakiben genel hükümler çerçevesinde; bireysel başvurularda, hizmetten yararlanan bireysel başvuru sahibi adına fatura veya fatura düzenleme zorunluluğu olmayan durumlarda perakende satış vesikası, tek nokta başvurularında (adayların işverenleri, adayların ya da işverenlerinin mensubu olduğu sendika, dernek, vakıf vb. sivil toplum kuruluşları ile meslek kuruluşları başvuruları) ise, tek nokta başvuru sahibi adına fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, yapılan sınav sonucunda başarılı olanların belgelendirme ücretlerinin Türkiye İş Kurumu tarafından karşılanması ve bu bedelin Mesleki Yeterlilik Kurumu aracılığıyla şirketinize, şirketinizce de teşviki alana aktarımına ilişkin olarak, şirketinizce veya teşviki alan tarafından mezkûr Kanun kapsamında herhangi bir belge düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

Bununla birlikte, söz konusu ödemelerle ilgili olarak sözleşme, makbuz, dekont vb. evrak düzenlenmesi durumunda bu belgelerin Vergi Usul Kanununun ilgili hükümleri gereğince muhafaza ve istenildiğinde ibraz edilmesi gerektiği tabiidir.

B) Ödeme Kaydedici Cihaz Mevzuatı Yönünden:

3100 Sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin;

- 1 inci fıkrasında, *"Satışı yapılan malları aynen veya işlendikten sonra satışını yapanlar dışındaki kimselere satan veya aynı kimselere hizmet veren birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, bu Kanuna göre ödeme kaydedici cihaz kullanmak mecburiyetindedirler."*,
- 3 üncü fıkrasında, *"Ödeme kaydedici cihazların kullanılması mecburiyeti, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilen faaliyetlerle uğraşanlar hakkında uygulanmaz."*

hükümleri yer almaktadır.

Anılan Kanunla ilgili yayımlanan 2 Seri No.lu Genel Tebliğde, Kanunun 1 inci maddesinin 3 üncü fıkrası ile Bakanlığımıza tanınan yetkiye dayanılarak *"eğitim öğretim ve kreş işletmeciliği"* faaliyetleri ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetinin dışında bırakılmıştır.

Diğer taraftan, 426 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 2 numaralı bölümünün son paragrafında, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesiyle Bakanlığımıza tanınan yetkiye istinaden, *"... satışı yapılan malları aynen veya işlendikten sonra satışını yapanlar dışındaki kimselere satan veya aynı kimselere hizmet veren birinci ve ikinci sınıf tüccarlara (perakende teslimde bulunan veya hizmet ifa eden), Vergi Usul Kanununa göre fatura vermek zorunda olmadıkları mal satışları veya hizmet ifalarının belgelendirilmesinde (06.12.1984 tarihli ve 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna göre kullanmak zorunda oldukları ödeme kaydedici cihazların yerine) "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazları" kullanma mecburiyeti getirilmiştir."* denilmektedir.

Mezkûr Tebliğin 4 üncü maddesinin;

- "c" bendinde, *"(a) ve (b) bentleri dışında kalan mükelleflerin yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanım mecburiyeti, 3100 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine tâbi mevcut eski nesil ödeme kaydedici cihazların mali hafızalarının dolduğu veya mali hafıza değişimini gerektiren durumun olduğu tarihten itibaren 30 gün (kalkınmada öncelikli yörelerde 60 gün) içinde başlayacak olup dileyen mükellefler bu tarihten önce de Bakanlıkça onaylanmış yeni nesil ödeme kaydedici cihazları alarak kullanabileceklerdir."*

- "ğ" bendinde ise, *"3100 sayılı Kanun ile ilgili mevzuata göre ihtiyari olarak sinema giriş bileti, yolcu taşıma bileti düzenleyen veya faaliyetlerinde ihtiyari olarak ödeme kaydedici cihaz kullanmak isteyen mükellefler, bu bölümde yer verilen bentlerdeki sürelerden sonra ödeme kaydedici cihaz kullanmayı tercih edecek olmaları halinde, Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz kullanmak mecburiyetindedirler."*

ifadeleri yer almaktadır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, bahse konu faaliyetinizin ilgili Bakanlık tarafından "eğitim ve öğretim" faaliyeti olarak değerlendirilmemesi halinde yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetiniz bulunmaktadır. Mezkur faaliyetinizin ilgili Bakanlık tarafından "eğitim ve öğretim" faaliyeti olarak değerlendirilmesi halinde ise, Vergi Usul Kanununun ilgili hükümlerinde belirtilen fatura veya perakende satış fişi düzenlemeniz şartıyla ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetiniz bulunmamakla birlikte, ihtiyari olarak ödeme kaydedici cihaz kullanmak istemeniz halinde ise yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanmanız mümkündür.

C) Form Ba-Bs Bildirimi Yönünden:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 148, 149 ve mükerrer 257 nci maddelerinin verdiği yetkiye dayanılarak, bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin belirli bir haddi aşan mal ve hizmet alımlarını "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile; mal ve hizmet satışlarını ise *"Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)"* ile bildirmelerine yönelik usul ve esaslar 350, 362, 381 ve 396 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile duyurulmuştur. Söz konusu yükümlülüğün, 2010 yılı ve müteakip yılların aylık dönemlerinde yerine getirilmesinde uygulanacak usul ve esaslar ile bildirim hadleri ise 396 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde açıklanmıştır.

Anılan Tebliğin;

- (1.2.1.) numaralı bölümünde; *"Bildirim mecburiyeti bulunan mükelleflerce, belirlenen hadler çerçevesinde yapılan her türlü mal ve/veya hizmet alış ve satışları, bunlara ilişkin belgenin türüne (Fatura, irsaliyeli fatura, serbest meslek makbuzu, müstahsil makbuzu, gider pusulası, akaryakıt pompalarına bağlı ödeme kaydedici cihaz fişi, sigorta komisyon gider belgesi ve yolcu bileti gibi) bakılmaksızın Ba-Bs bildirim formlarına dahil edilecektir."*,

- (1.2.2.) numaralı bölümünde; *"Mükelleflerin 2010 yılı ve müteakip yılların aylık dönemlerine ilişkin mal ve/veya hizmet alışları ile mal ve/veya hizmet satışlarına uygulanacak had 5.000 TL olarak yeniden belirlenmiştir. Buna göre, bir kişi veya kurumdan katma değer vergisi hariç 5.000 TL ve üzerindeki mal ve/veya hizmet alışları, "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile; bir kişi veya kuruma katma değer vergisi hariç 5.000 TL ve üzerindeki mal ve/veya hizmet satışları ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)" nun Tablo II alanında bildirilecektir."*

Söz konusu hadlerin uygulanmasında, özel matrah şekline tabi mal ve/veya hizmet alış/satışlarında katma değer vergisi, özel tüketim vergisine tabi işlemlerde ise özel tüketim vergisi dâhil tutarlar dikkate alınacaktır."

açıklamaları yer almaktadır.

Buna göre, şirketiniz adına düzenlenen belgeler ile şirketiniz tarafından düzenlenen belgelerin 396 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde Ba-Bs formları ile bildirilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026